

LABOR et EDUCATIO

nr 4/2016

Andrzej Grudziński
Akademia Ignatianum w Krakowie

II Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Uniwersalizm pracy ludzkiej. Perspektywy rozwoju kariery zawodowej”

Kraków, 2–3 czerwca 2016 roku

W dniach 2–3 czerwca 2016 roku odbyła się II Międzynarodowa Konferencja Naukowa pod hasłem: *Uniwersalizm pracy ludzkiej. Perspektywy rozwoju kariery zawodowej*, zorganizowana przez Instytut Pracy Socjalnej Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie we współpracy z Urzędem Miasta Krakowa. Patronat nad konferencją objęli: Minister Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej; Rzecznik Praw Obywatelskich; Rektor Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie oraz Polskie Towarzystwo Pedagogiczne.

W pierwszym dniu konferencji, odbywającym się w Sali Obrad Rady Miasta Krakowa, przeprowadzono trzy sesje plenarne o charakterze interdyscyplinarnym, prowadzone kolejno przez prof. dr. hab. Franciszka Szloska, prof. Michała Kasprzaka oraz prof. zw. dr. hab. Mariana Nowaka.

W trakcie trwania pierwszej prof. zw. dr. hab. Stefan M. Kwiatkowski przedstawił etapy drogi zawodowej w kontekście rozwoju i regresu, jako dwóch krańców mających decydujący wpływ na samodoskonalenie się człowieka. Z kolei prof. zw. dr. hab. Agnieszka Cybel-Michalska zaprezentowała proaktywność (polegającą na braniu odpowiedzialności za życiowe wybory) jako strategię doświadczania sukcesu w czasie trwania kariery zawodowej.

Następnie prof. zw. dr. hab. Mirosław J. Szymański ukazał współczesne przemiany pracy w kontekście karier zawodowych, zaś prof. dr. hab. Franciszek Szlosek podkreślił wychowawczą funkcję pracy człowieka, zwracając przy tym uwagę na niebezpieczeństwo traktowania pracowników jak „przedmiotów”, znajdujących się w rękach pracodawcy. Znaczenie podmiotowości człowieka uwikłanego w przeobrażenia pracy wypu-

klił natomiast prof. zw. dr hab. Ryszard Gerlach. Podmiotowość pracowników powinna znaleźć odzwierciedlenie w szacunku do nich, niezależnie od sytuacji społecznej czy warunkowań kulturowych. W podobnym tonie wypowiedział się prof. zw. dr hab. Andrzej Zwoliński, podkreślając, iż postrzeganie prestiżu zawodowego przez pryzmat zarobków jest bezzasadne i szkodliwe.

W drugiej części obrad plenarnych jako pierwsza głos zabrała prof. zw. dr hab. Joanna Madalinska-Michalak, ukazując wielowymiarowość pracy dyrektora szkoły w zmieniającej się rzeczywistości edukacyjnej. Na konieczność doskonalenia zawodowego nauczycieli akademickich pod kątem wykorzystywania przez nich w procesie edukacyjnym nowoczesnych technologii zwrócił uwagę prof. Michał Kasprzak z Uniwersytet Ryerson w Toronto, dzieląc się swoimi doświadczeniami w tym względzie. Z kolei prof. zw. dr hab. Nelli Nyczkało przedstawiła w kontekście ukraińsko-polskim rolę i znaczenie etycznego wymiaru pracy człowieka w warunkach gospodarki rynkowej, podkreślając, iż etyka powinna coraz powszechniej stawać się regulatorem działań zawodowych. W ten nurt rozważań wpisała się również prof. zw. dr hab. Larysa Lukianova, ukazując etyczny aspekt i sposoby rozwiązywania problemu bezrobocia na Ukrainie. Podkreślała przy tym, że bezrobocie zagraża spójności społeczeństwa, niosąc ze sobą negatywne skutki, zarówno w wymiarze indywidualnym, jak i społecznym. Swoistym antidotum na kwestię bezrobocia ma być, jej zdaniem, umiejętne zarządzanie zasobami ludzkimi oraz prowadzenie właściwej polityki gospodarczej. Wystąpienie prof. dra hab. Norberta G. Pikuly dotyczyło natomiast wykorzystania potencjału osób starszych na rynku pracy. Postulował on wprowadzenie na rynek pracy swego rodzaju obustronnego „mentoringu”, polegającego na połączeniu doświadczenia i wiedzy osób starszych z umiejętnością posługiwania się najnowszymi zdobyczami technologicznymi przez ludzi młodych. Powyższe rozwiązanie mogłoby zapoczątkować na rynku pracy swoisty dualizm dawcy i biorcy.

Trzecia sesja plenarna rozpoczęła się wystąpieniami prof. dra hab. Henryka Bednarczyka, prof. dr hab. inż. Marii Pawłowej oraz dr inż. Doroty Koprowskiej, w którym zaprezentowali zmiany pracy i edukacji w kontekście zmian rozwoju zawodowego i kariery. Z kolei prof. zw. dr hab. Andrzej Baładynowicz, powołując się na prawo i praktykę resocjalizacyjną, ukazał pracę jako proces transcendencji zmierzający do integralnego rozwoju człowieka, zaś prof. Gabriela Kasprzak przedstawiła, na przykładzie Kanady, rozwój kariery zawodowej tamtejszych doktorantów. Sesję zakończyły wystąpienia mgr. Grzegorza Piątkowskiego z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, który przedstawił perspektywy zawodowe w ciągu najbliższych czterech lat oraz prof. zw. dr hab. Mariana Nowaka, przedstawiającego jaki wpływ na kształtowanie pracowników ma wychowywanie człowieka jako osoby.

W drugim dniu konferencji obradowano w dziewięciu tematycznych sekcjach: I – Edukacja, szkolnictwo zawodowe a kształcenie z perspektywy planowania kariery; II – Drogi i rozdroża kariery zawodowej młodego pokolenia; III – Marginalizacja na rynku pracy a możliwość rozwoju i kariery; IV – Perspektywy rozwoju kariery zawodowej pedagogów i nauczycieli; V – Wybrane aspekty rozwoju kariery zawodowej w kontekście zatrudnienia na współczesnym rynku pracy; VI – Pracownik socjalny a podmioty aktywizacji – wyzwania, perspektywy, zmiany; VII – Etyczny i prawny wymiar pracy ludzkiej; VIII – Kapitał społeczny – zarządzanie i rozwój; IX – Wielokontekstowość pracy i rozwoju kariery.

W pierwszej sesji poruszano kwestie związane z edukacyjnym wymiarem planowania kariery zawodowej. Prelegenci ukazywali rolę i znaczenie nauczycieli szkół gimnazjalnych, zawodowych, licealnych oraz zajmujących się kształceniem dorosłych w planowaniu kariery zawodowej uczniów. Jednocześnie wskazywali na ważność doradztwa zawodowego, studiów podyplomowych, kwalifikacyjnych kursów zawodowych oraz kursów online w podnoszeniu kwalifikacji i rozwoju zawodowym.

Wystąpienia drugiej sekcji oscyływały wokół problematyki związanej z sytuacją młodego pokolenia wchodzącego na rynek pracy. Poruszano tematy związane z podjęciem pierwszej pracy, plcią jako determinantą rozwoju zawodowego czy też powrotem młodych emigrantów na rynek pracy. Natomiast uczestnicy trzeciej sesji dyskutowali na temat marginalizacji na rynku pracy, wiążącej się ze spadkiem znaczenia jednostek i grup społecznych (niepełnosprawnych, bezrobotnych, ubogich, więźniów) w związku z przeszkodami w wypełnianiu ról o charakterze społecznym.

Czwarta sekcja była poświęcona rozwojowi zawodowemu pedagogów i nauczycieli. Prelegenci rozważali kwestie związane z awansem zawodowym nauczycieli, a także ścieżką kariery zawodowej, jej uwarunkowaniami, ograniczeniami i perspektywą rozwoju. W trakcie trwania sekcji uczestnicy poruszali także kwestie związane z pracą nauczycieli wczesnej edukacji, pracą z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, tożsamością zawodową wychowawców domów dziecka i sprawdzaniem się przez emerytowanych nauczycieli w roli coachów.

W czasie kolejnej sekcji omówiono kwestie i problemy o charakterze społecznym, mające wpływ na rozwój kariery zawodowej. Rozważania prowadzono w kontekście podstawowych wymiarów funkcjonowania człowieka.

W sekcji szóstej zajęto się z kolei niezwykle istotną kwestią, za jaką należy uznać działania pracownika socjalnego na rzecz podmiotów aktywności i aktywizacji zawodowej. Szczególnie dużo miejsca poświęcono aktywności zawodowej osób w wieku senioralnym, która stanowi jedną z głównych determinantów jakości życia ludzi w podeszłym wieku. Dużo miejsca poświęcono również problematyce wypalenia zawodowego, powstałego w konsekwencji pracy z drugim człowiekiem.

Naukowcy biorący udział w siódmej sekcji dyskutowali na temat etycznych i prawnych aspektów pracy. Podkreślano ścisły związek pracy z etyką, która jest źródłem rozwoju jednostki i społeczności, a zarazem środkiem samorealizacji człowieka, stanowiącym tym samym etos pracy poszczególnych grup zawodowych. Prelegenci zwrócili także uwagę na coraz powszechniejsze we współczesnym świecie rozmywanie granic między tym, co etyczne i legalistyczne, a tym, co nieetyczne i niezgodne z prawem.

W wystąpieniach sekcji ósmej dominował natomiast temat relacji społecznych, na których opiera się społeczny kapitał. Uczestnicy zaprezentowali przykłady zarządzania talentami, a także pracownikami w nowoczesnej organizacji. Ważne miejsce w obradach zajęło też ukazanie roli kapitału społecznego w stosunkach pracy i przedsiębiorczości, określenie wyzwań związanych z rynkiem pracy w sytuacji zmian demograficznych oraz ukazanie wolontariatu hospicyjnego jako pierwszego kroku do kariery zawodowej.

Ostatnia sekcja została poświęcona wielokontekstowości pracy i kariery zawodowej. Wieloaspektowość podejmowanych w czasie tych obrad tematów pozwoliła ukazać bogactwo tematyki związanej z tematem konferencji, począwszy od pracy socjalnej z osobami doświadczającymi przemocy domowej, poprzez promocję zdrowia w miej-

scu pracy, skończywszy na wykorzystaniu pracy w działaniach związanych z procesem resocjalizacji.

W konferencji wzięło udział 103 prelegentów z ośrodków naukowych znajdujących się w Bułgarii, Czechach, Kanadzie, Mołdawii, Rosji, Słowacji, Ukrainie i we Włoszech. Polskę reprezentowały uczelnie wyższe działające w 15 miastach: Białymstoku, Bydgoszczy, Częstochowie, Kielcach, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Oświęcimiu, Poznaniu, Radomiu, Rzeszowie, Sanoku, Toruniu, Warszawie i Zielonej Górze.

II Międzynarodowa Konferencja Naukowa pod hasłem: *Uniwersalizm pracy ludzkiej. Perspektywy rozwoju kariery zawodowej* umożliwiła wymianę poglądów teoretyków i praktyków zajmujących się pracą i edukacją, wpisując się tym samym w dyskurs na temat przeobrażeń pracy człowieka, rozumianej jako integralny element jego rozwoju. Stanowiła również cenną refleksję nad rozwojem kariery zawodowej w czasach naznaczonych konkurencyjnością, rozwojem nowych technologii oraz zmiennością i nieprzewidywalnością.